

Parlamentul
Republicii Moldova

VI.B. 03/02-25

28.02.2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

**Biroului Permanent al
Parlamentului Republicii
Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și ale art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă:

1. Proiectul de lege – 3 file.
2. Nota informativă – 6 file.

Vladimir BOLEA,
Deputat în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D. D. P. Nr.	59
"dB"	Od 2022
Ora	

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea apiculturii nr.70/2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75 – 78, art. 316), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii, sintagma „Agenția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală” se substituie cu sintagma „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 3:

la noțiunea de material genitor, textul „roiuri cu măci,” se exclude;

în final se completează cu noțiunea ”sistem electronic” cu următorul cuprins:

„sistem electronic – aplicație web, utilizată de apicultori și producători agricoli pentru notificarea reciprocă privind aplicarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților și amplasarea stupinelor.”.

3. La articolul 7:

la litera a), cuvintele „la primărie” se substituie cu cuvintele „în sistemul electronic”;

la litera b), textul „să se înregistreze temporar la autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi în raza căreia este amplasată stupina în pastoral,” se substituie cu textul „să notifice în sistemul electronic în cel mult 24 de ore amplasarea stupinei în pastoral,”;

la litera k), cuvintele „preparate chimice și medicamentoase certificate” se substituie cu cuvintele „medicamente de uz veterinar înregistrate”;

în final se completează cu litera n) cu următorul cuprins:

„n) să prezinte la solicitarea inspectorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor informația privind rezultatele reviziei de toamnă și primăvară.”.

4. La articolul 8, alineatul (2) se abrogă.

5. La articolul 9:

alineatul (1) se abrogă;

la alineatul (2), cuvintele „la primărie” se substituie cu cuvintele „în sistemul electronic”.

6. La articolul 10, alineatul (1), după cuvintele „protecție a” se completează cu textul „mediului,”.

7. La articolul 11:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Supravegherea și controlul sanitar veterinar al activității în apicultură pe întreg teritoriul țării se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”;

la alineatul (6), cuvintele „instanța judecătorească” se substituie cu cuvintele „autoritatea competentă”;

în final se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor organizează semestrial colectarea și generalizarea rezultatelor reviziei de toamnă și de primăvară a stupinelor apicole.”.

8. La articolul 13:

la alineatul (3), cuvintele „preparatelor chimice și medicamentoase” se substituie cu cuvintele „medicamentelor de uz veterinar”, iar sintagma “Nomenclatorul de stat al produselor farmaceutice de uz veterinar” se substituie sintagma “Registru de stat al medicamentelor de uz veterinar”;

la alineatul (5), lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) să notifice în sistemul electronic, despre aplicarea tratamentelor cu cel puțin 48 ore înainte de a începe tratarea, indicând exact data și ora începerii și sfârșitului, metoda tratării, denumirea produsului de uz fitosanitar sau a fertilizantului, doza/norma de consum a produsului (l/ha, kg/ha) precum și categoria de pericol de toxicitate acută orală pentru om/albini;”;

alineatul (6) se abrogă.

9. La articolul 17:

la alineatul (2) textul „a roiurilor și a altui material genitor apicol,” se exclude;

la alineatul (5) cuvintele „sau roi de albine inspectat și destinat” se substituie cu cuvintele „inspectată și destinată”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Se interzice comercializarea mătcilor de albine și a roiurilor cu matcă care nu dețin certificat de rasă al mătcii de albine.”.

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 131 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Neînregistrarea în sistemul electronic a adresei stupinei staționare și a numărului familiilor de albine, netransmiterea notificărilor în sistemul electronic a amplasării stupinei la pastoral, lipsa pașaportului prisăcii, amplasarea stupinei fără acordul deținătorilor de teren, cu încălcarea legislației de mediu și sanitar-veterinare se sancționează cu amendă de la 24 la 30 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

2. La articolul 189:

la alineatul (1) textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 24 la 50”, iar textul „de la 48 la 90” se substituie cu textul „de la 180 la 300”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

”(3) Utilizarea, în conformitate cu normele în vigoare, a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților la protecția culturilor agricole și celor silvice fără notificarea prealabilă prin sistemul electronic, precum și introducerea în sistemul electronic a datelor eronate,

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 36 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va elabora și va adopta actele normative necesare pentru aplicarea prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de act normativ a fost elaborat și înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către domnul Vladimir BOLEA, deputat în Parlamentul RM, în conformitate cu art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Conform datelor oficiale disponibile la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – ANSA), în Republica Moldova sunt înregistrate, la moment, circa 6800 de stupine cu un număr total de 261 000 de familii de albine.

Anual însă, din cauza comunicării defectuoase dintre producătorii agricoli și apicultori despre utilizarea de către producătorii agricoli a produselor de uz fitosanitar pentru tratarea și/sau prelucrarea terenurilor agricole în apropierea cărora sunt amplasate stupinele atât la staționar, cât și la pastoral, survin nenumărate cazuri de otrăvire și/sau intoxicare în masă a albinelor, situații, care provoacă daune enorme sectorului apicol, pierderile cauzate fiind estimate în mărime de 60% - 100% din efectivul de familii în cadrul unei stupine.

În cea mai mare parte, intoxicarea albinelor survine din cauza:

- aplicării de către producătorii agricoli a produselor de uz fitosanitar pe terenurile cu culturi anuale și multianuale în floare (în intervalul de timp când albinele se află în proces de cules), sau

- aplicării de către producătorii agricoli a produselor de uz fitosanitar pe terenurile amplasate în raza de zbor a albinelor din stupinele staționare sau cele aflate la pastoral, toate acestea fără a ține cont de amplasarea la acel moment și în acel loc a acestor stupine sau fără a cunoaște acest lucru, sau

- nedeclarării de către apicultori la autoritățile publice locale a stupinelor staționare sau neînregistrării celor aflate la pastoral, ceea ce duce la imposibilitatea informării lor despre tratările terenurilor agricole planificate.

În ambele situații lipsa de comunicare și informare dintre producătorii agricoli și apicultori este factorul declanșator al cazurilor de intoxicare a albinelor, iar impactul negativ al acestui fenomen se face resimțit asupra sectorului apicol, dar și a întregului sector agricol.

Mai mult, chiar dacă actualmente Legea apiculturii nr. 70/2006, la art. 13 prevede că persoanele fizice și juridice care intenționează să aplice mijloace chimice la tratarea terenurilor sunt obligate:

a) să prezinte din timp primăriilor graficul de tratare a terenurilor și să le înștiințeze cu cel puțin 7 zile înainte de a începe tratarea, indicând concret data și ora începerii și sfârșitului, metoda tratării, denumirea preparatului și concentrația administrării acestuia, precum și gradul lui de nocivitate și

b) să respecte întocmai data și ora începerii și sfârșitului tratării, metodele de utilizare și concentrația preparatelor administrate, iar primăriile sunt obligate să afișeze cel târziu a doua zi de la data somării, în locuri publice, anunțul despre efectuarea tratării terenurilor și să înștiințeze nominal, în scris, despre aceasta apicultorii înregistrați la staționar și pastoral în raza primăriei.

Aceste prevederi nu sunt respectate, ba mai mult – unele creează confuzii, fiind greu de realizat și anume:

1. Potrivit prevederilor legale menționate supra, producătorii agricoli au obligația să prezinte din timp primăriilor graficul de tratare a terenurilor și să le **înștiințeze cu cel puțin 7 zile înainte de a începe tratarea**, despre data și ora începerii și sfârșitului, metoda tratării etc., fapt care este imposibil de realizat, deoarece termenul de notificare de 7 zile nu este justificat, din punct de vedere a tehnologiilor și nici nu este posibil de respectat, inclusiv în condițiile implementării sistemului integrat de protecție a plantelor.

Producătorii agricoli nu mai fac stropiri planificate cum o făceau anterior (o dată la fiecare 7-14 zile), dar în baza analizei zilnice a evoluției dăunătorilor, termenul cel mai realist fiind de 24 – 48 ore, deși uneori deciziile producătorilor agricoli sunt luate și mai rapid.

2. Conform prevederilor articolului 13 din Legea apiculturii, **primăriile sunt obligate să afișeze cel târziu a doua zi de la data somării, în locuri publice, anunțul despre efectuarea tratării terenurilor și să înștiințeze nominal, în scris, despre aceasta apicultorii înregistrați la staționar și pastoral în raza primăriei**, fapt care, de asemenea, este dificil de realizat, iar uneori imposibil, deoarece:

- afișarea avizului într-un loc public nu asigură sau garantează că informația respectivă va ajunge la destinatar, iar probabilitatea că apicultorii a căror albine ar putea fi afectate de tratările respective să facă cunoștință cu avizul respectiv este una infimă;

- înștiințarea nominală, în scris, a apicultorilor nu demonstrează că la aceștia din urmă va ajunge informația respectivă, deoarece nu este clar cum se face înștiințarea dată (prin aviz, scrisoare recomandată, etc.) și cum este asigurată recepționarea ei de către apicultor.

În această ordine de idei, reieșind din carențele de iure și de facto ale comunicării dintre producătorii agricoli și apicultori în procesul tratării terenurilor agricole cu produse de uz fitosanitar, soluția identificată pentru îmbunătățirea

comunicării în contextul dat dintre producătorii agricoli și apicultori este utilizarea unei aplicații web pentru schimbul de informații dintre agricultori, apicultori și organele de control referitor la stropirea culturilor agricole și amplasarea stupinelor.

Prin urmare, ca răspuns la nenumăratele solicitări ale membrilor săi de a soluționa problema intoxicării albinelor, care ia amploare de la an la an, și dat fiind experiența altor state în facilitarea comunicării dintre producătorii agricoli și apicultori atunci când se planifică aplicarea produselor de uz fitosanitar în cadrul lucrărilor agricole, Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova (în continuare – ANARM), a elaborat o aplicație web (BeeProtect) drept platformă de comunicare și informare reciprocă a producătorilor agricoli și apicultorilor despre tratarea terenurilor agricole și amplasarea stupinelor. Astfel, prin intermediul aplicației BeeProtect:

- apicultorii vor înregistra locația stupinelor lor, utilizând tehnologia GPS;
- producătorii agricoli înregistrați se vor conecta și vor introduce informații despre terenurile agricole gestionate, precum și orarul stropirilor preconizate, detalii despre produsele de uz fitosanitar folosite conform prevederilor legale;
- apicultorii care se încadrează în perimetrul de stropire stabilit (raza de 7 km) vor primi notificări pe dispozitivele lor mobile.

Suplimentar, chiar dacă Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 prevede la art. 131 și 189 o serie de sancțiuni contravenționale pentru încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în apicultură, pentru nedeclararea și neînregistrarea la primărie a adresei stupinei staționare și a numărului familiilor de albine, precum și pentru utilizarea produselor de uz fitosanitar la protecția culturilor agricole și celor silvice fără avertizarea deținătorilor de albine. Este evident faptul că aceste prevederi nu sunt respectate și necesită a fi modificate în vederea reglementării mai drastice a sancțiunilor contravenționale și amplificării efectului punitiv al acestora.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul dat nu constituie obiectul unei armonizări a cadrului normativ național cu cel al Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului se referă la introducerea normelor referitoare la aplicația web, care va fi utilizată de producătorii agricoli pentru a informa (notifica) apicultorii referitor la tratările terenurilor agricole cu produse de uz fitosanitar, dar și de apicultori – pentru informarea (notificarea) producătorilor agricoli despre amplasarea stupinelor în pastoral, dar și staționar.

I. Astfel, **Legea apiculturii nr. 70/2006:**

1. Se completează cu o noțiune nouă de „sistem electronic”, care potrivit

autorilor proiectului este definit drept „*aplicație web, utilizată de apicultori și producători agricoli pentru notificarea reciprocă privind aplicarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților și amplasarea stupinelor în preajma terenurilor tratate*”;

2. Este completată cu norme privind substituirea procedurii de anunțare a primăriei și apicultorilor despre tratările planificate, de plasare de către primărie a anunțului respectiv în locuri publice, dar și de anunțare nominală a apicultorilor despre tratările respective cu utilizarea aplicației web în acest scop;

3. Este completată cu prevederi privind substituirea înregistrării temporare la primărie în raza căreia este amplasată stupina în pastoral cu notificarea acestui fapt în sistemul electronic în cel mult 24 de ore (a amplasării stupinei în pastoral).

4. De asemenea, se propun modificări redacționale prin care se asigură corelarea unor prevederi ale cadrului normativ: Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară, Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar și Legea nr. 70/2006).

II. De asemenea, proiectul în cauză se referă și la o serie de modificări la Codul Contravențional, și anume:

1. În partea ce ține de încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în apicultură (art.131), proiectul prevede substituirea prevederilor *privind nedeclararea și neînregistrarea la primărie a adresei stupinei staționare și a numărului familiilor de albine* cu prevederi privind neînregistrarea în sistemul electronic a adresei stupinei staționare și a numărului familiilor de albine, precum și netransmiterea notificărilor în sistemul electronic a amplasării stupinei la pastoral, drept acțiuni care vor fi pasibile sancționării.

Astfel, amenda prevăzută actualmente de 6-12 unități convenționale (u.c.) aplicată persoanei fizice să fie majorată la 24 – 30 u.c., iar amenda prevăzută pentru persoana juridică în mărime de 12-24 u.c. să fie majorată la 40-50 u.c.

2. La art. 189 se propune a fi majorată mărimea amenzii pentru încălcarea intenționată a regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante. Astfel, amenda prevăzută actualmente de 18 – 30 u.c. aplicată persoanei fizice să fie majorată la 24 – 50 u.c., iar amenda prevăzută actualmente pentru persoana cu funcție de răspundere în mărime de 48 – 90 u.c. să fie majorată la 180 – 300 u.c.

3. Totodată, la alin. (3) din art. 189 se propune modificarea acestuia care va prevedea sancționarea utilizării, în conformitate cu normele în vigoare, a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților la protecția culturilor agricole și celor silvice fără notificarea prealabilă prin sistemul electronic, precum și introducerea în sistemul electronic a datelor eronate, cu amendă de la 9 la 15 u.c. aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 36 u.c. aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

La moment, utilizarea în conformitate cu normele în vigoare a produselor de uz fitosanitar la protecția culturilor agricole și celor silvice fără avertizarea deținătorilor de albine se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Este de menționat că legislația națională nu conține careva reglementări privind utilizarea unei aplicații web în procesul de comunicare dintre producătorii agricoli și apicultori despre utilizarea de către producătorii agricoli a produselor de uz fitosanitar pentru tratarea și/sau prelucrarea terenurilor agricole, astfel, acestea constituie elemente noi pentru cadrul normativ.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea modificărilor propuse conform proiectului de lege în special celor la Legea apiculturii implică unele costuri care urmează a fi suportate de către ANSA, precum:

- cheltuielile legate de funcționarea și mentenanța aplicației web;
- cheltuielile aferente menținerii personalului suplimentar al ANSA care să asigure operabilitatea aplicației.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru asigurarea implementării corespunzătoare a modificărilor propuse prin proiectul de lege de modificare a unor acte normative în special la Legea apiculturii, este necesară elaborarea Conceptului tehnic al aplicației, precum și a Regulamentului privind modul de funcționare a acesteia, care vor fi aprobate prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 82/2021 cu privire la unele sisteme informaționale și registre de stat ale ANSA, în vederea completării acesteia cu prevederi noi și anume în partea ce ține această aplicație.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind expediat părților interesate și plasat pe pagina web oficială a Parlamentului la rubrica corespunzătoare, destinată proiectelor în discuție.

De asemenea, proiectul de lege urmează a fi consultat cu ANSA, Agenția E-Guvernare și asociațiile sectoriale a producătorilor agricoli, a apicultorilor, precum și alți reprezentanți ai sectorului privat.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție potrivit art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu necesită expertiză de compatibilitate întrucât nu transpune careva

prevederi ale legislației Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

Vladimir BOLEA,
Deputat în Parlament